

II-P-1.23

XÁC ĐỊNH TỈ SỐ $^{129}\text{I}/^{127}\text{I}$ BẰNG PHƯƠNG PHÁP HAI TỈ SỐ TRONG PHÂN TÍCH KÍCH HOẠT NEUTRON VỚI ĐỘ NHẠY CAO

C. Rangacharyulu¹, S. Marie Borsa², C. Kyung Eun Roh¹, Văn Thị Thu Trang³

¹Khoa Vật lý-Vật lý Kỹ thuật, Trường ĐH Saskatchewan, Canada

²Khoa Kỹ sư Hóa học, Trường ĐH Saskatchewan, Canada

³Khoa Vật lý - Vật lý Kỹ thuật, Trường ĐH Khoa học Tự nhiên - ĐHQG Tp.HCM

Tóm tắt

Tỉ số của đồng vị ^{129}I với chu kỳ bán hủy 15,7 triệu năm với đồng vị ^{127}I được quan tâm nhiều do sự thay đổi từ 10^{-12} trong các mẫu tự nhiên đến 10^{-4} trong các mẫu chất thải hạt nhân từ các nhà máy điện hạt nhân tái sinh nhiên liệu. Trong bài báo này, chúng tôi trình bày phương pháp phân tích kích hoạt kết hợp với phổ gamma có độ phân giải cao đã cải tiến độ chính xác đến 100 lần (từ 10^{-10} đến 10^{-12}) và có khả năng cải tiến lên đến 10^{-14} . Chúng tôi đã sử dụng tỉ số của số đếm đỉnh năng lượng gamma toàn phần của ^{128}I có chu kỳ bán hủy ngắn ($t_{1/2} = 25$ phút) từ phản ứng $^{127}\text{I}(n,\gamma)$ và của hạt nhân so sánh ^{126}I ($t_{1/2} = 13$ ngày) từ phản ứng $^{127}\text{I}(n,2n)$ với của các đỉnh gamma có thể phát ra từ ^{130}I để ước lượng tỉ số ^{129}I và ^{127}I .

Từ khóa: tỉ số $^{129}\text{I}/^{127}\text{I}$, phương pháp hai tỉ số, phân tích kích hoạt neutron.

HIGH SENSITIVITY MEASUREMENT OF $^{129}\text{I}/^{127}\text{I}$ BY DOUBLE RATIO METHOD IN NEUTRON ACTIVATION ANALYSES

C. Rangacharyulu¹, S. Marie Borsa², C. Kyung Eun Roh¹, Van Thi Thu Trang³

¹Faculty of Physics-Engineering Physics, University of Saskatchewan, Canada

²Faculty of Chemical Engineering, University of Saskatchewan, Canada

³Faculty of Physics-Engineering Physics, University of Science - VNU HCMC

Abstract

The ratio of ^{129}I of 15.7 Ma half-life relative to the ^{127}I has attracted a lot of attention due to concerns that it may have increased from a value of 10^{-12} in natural samples to as high as 10^{-4} in nuclear contaminants of fuel recycling plants¹. In this work, we show that neutron activation method with subsequent conventional high resolution gamma spectroscopy can easily attain an improvement in precision by a factor of nearly 100 to better than 10^{-12} with a potential to improve it to 10^{-14} . The ratios of yields of full energy peaks of strong emissions of short lived ($t_{1/2} = 25$ minutes) ^{128}I produced in $^{127}\text{I}(n,\gamma)$ and those from comparator nucleus ^{126}I ($t_{1/2} = 13$ days) produced in $^{127}\text{I}(n,2n)$ reactions with those of the possible emissions from ^{130}I are used to arrive at this estimate.

Key words: $^{129}\text{I}/^{127}\text{I}$ ratio, double ratio method, neutron activation analyses.